

ZAPISNIK

sa druge sjednice Odbora za dalju reformu izbornog i drugog zakonodavstva, koja je održana 27. novembra 2018. godine

Sjednica je počela u 10 sati i 14 minuta.

Sjednici je predsjedavao Branimir Gvozdenović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi Odbora: Strahinja Bulajić, Marta Šćepanović, Genci Nimanbegu, mr Raško Konjević, Boris Mugoša, doc.dr Branka Bošnjak, Predrag Bulatović i Miodrag Lekić.

U skladu sa članom 65 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, odsutne članove Odbora prof.dr Miodraga Vukovića i dr Predraga Sekulića zamijenile su, ispred Kluba poslanika Demokratske partije socijalista, poslanice Jovanka Laličić i Branka Tanasijević.

Sjednici nije prisustvovao Ervin Ibrahimović, član Odbora.

Sjednici su, po pozivu, prisustvovali: Maryse Daviet, šefica Misije OEBS-a u Crnoj Gori sa saradnikom Darkom Brajovićem iz Misije OEBS-a, kao i gospođa Zorica Čeranić, predstavnica Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori.

Sjednici su prisustvovali predstavnici medija.

Odbor je, nakon uvodnog obrazloženja predsjednika Odbora, utvrdio sljedeći

DNEVNI RED:

NASTAVAK POSTUPKA UTVRĐIVANJE METODOLOGIJE I DALJIH AKTIVNOSTI ODBORA

Branimir Gvozdenović, predsjednik Odbora je nakon riječi zahvalnosti predstavnicima Misije OEBS-a i Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori što su se odazvali pozivu da prate rad Odbora, upoznao članove Odbora i prisutne sa aktivnostima koje su realizovane između dvije sjednice. Istakao je da su pozivi upućeni gospođi Ingibjörg Sólrún Gísladóttir, direktorici Kancelarije OEBS-a za demokratske institucije i ljudska prava i ambasadoru Aivu Oravu, šefu Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori. Takođe, pozivi su upućeni i Ministarstvu unutrašnjih poslova, Agenciji za sprječavanje korupcije, Državnoj revizorskoj instituciji, Državnoj izbornoj komisiji i svim opštinskim izbornim komisijama.

Gvozdenović je podsjetio da je Odbor na prethodnoj sjednici utvrdio tekst za dva javna poziva za izbor pridruženih članova Odbora iz reda nevladinog sektora i akademske zajednice, i da su objavljeni 14. novembra u dnevnom listu DAN i na internet stranici Skupštine Crne Gore. Imajući u vidu da je vremenski rok za podnošenje prijave, od sedam dana, koji je utvrđen javnim pozivima istekao, Gvozdenović je naglasio da predstoji obaveza da se sagledaju dostavljene prijave i pristupi izboru pridruženih članova. S tim u vezi, predložio je da se obrazuje komisije od članova Odbora koja će imati zadatak da izvrši uvid u dostavljene prijave u odnosu

na javni poziv za izbor tri pridružena člana Odbora iz reda nevladinog sektora, i utvrdi da li su prijave podnijete u skladu sa tekstom javnog poziva. Nakon toga, kako je dodao, komisija treba da sačini izvještaj koji će sadržati listu kandidata za pridružene članove Odbora koji ispunjavaju uslove, odnosno koji iz određenog razloga ne ispunjavaju uslove, sa predlogom za izbor tri pridružena člana Odbora iz reda nevladinog sektora. Na istovjetan način, treba postupiti i povodom prijave koje su podnijete po javnom pozivu za izbor dva pridružena člana Odbora ispred akademske zajednice. Sa članovima Odbora je podijelio informaciju da je na Javni poziv za izbor tri pridružena člana Odbora iz nevladinog sektora pristiglo sedam prijave, a na Javni poziv za izbor dva pridružena člana Odbora iz akademske zajednice tri prijave.

Na predlog predsjednika Odbora, i uz saglasnost članova Odbora, za članove Komisije izabrani su: Marta Šćepanović, Boris Mugoša, doc.dr Branka Bošnjak i mr Raško Konjević, članovi Odbora i Vlatko Šćepanović, sekretar Odbora.

Predsjednik Gvozdenović je upoznao članove Odbora da se značajan broj zaposlenih u Službi Skupštine prijavio za rad u Sekretarijatu Odbora, i naglasio da Sekretarijat treba što prije popuniti i da će, iz tog razloga, zajedno sa generalnim sekretarom Skupštine formirati komisiju koja će se baviti tim pitanjima.

Predrag Bulatović je povodom najavljenih aktivnosti na konstituisanju Sekretarijata Odbora zatražio da se na Kolegijumu predsjednika Skupštine obavi rasprava po pitanju stručne podrške Odboru, uz zahtjev da se pored zaposlenih iz Službe Skupštine omogući i angažovanje lica koje će delegirati opozicija. Pojasnio je da ne želi da tu budu ljudi koji će raditi posao da bi dobili neku nadoknadu, već da budu uključeni i stručni ljudi kojih ima u parlamentarnim opozicionim partijama.

Predsjednik Gvozdenović je u odgovoru na zahtjev Bulatovića citirao odredbu Odluke o obrazovanju Odbora za dalju reformu izbornog i drugog zakonodavstva kojom je propisano da sjednicama Odbora mogu prisustvovati stručni saradnici u klubovima poslanika, na način da svaki klub poslanika može delegirati po jednog predstavnika koji će u ime kluba, bez prava aktivnog učešća, prisustvovati sjednicama. Mišljenja je da se navedenim licima može omogućiti i praćenje rada radnih grupa koje će funkcionisati u okviru Odbora.

Predsjednik Odbora je obrazložio inovirani predlog organizacione strukture Odbora, koji je prethodno dostavio članovima Odbora. Organizaciona struktura Odbora sadržaće sedam radnih grupa. Sa šest radnih grupa rukovodiće tri člana Odbora iz pozicije, odnosno tri člana Odbora iz opozicije, dok će radom sedme grupe koordinirati predsjednik i zamjenik predsjednika Odbora. Pojasnio je pojedinačne zadatke radnih grupa. Prva radna grupa trebalo bi da se bavi izmjenama i dopunama Zakona o izboru odbornika i poslanika i definisanju termina održavanja lokalnih izbora u jednom danu, a druga radna grupa izmjenama i dopunama Zakona o biračkom spisku, izmjenama i dopunama Zakona o registima prebivališta i boravišta, kao i analizom primjene Zakona o ličnoj karti i Zakona o crnogorskom državljanstvu. Zadatak treće radne grupe su analiza pravnog okvira od značaja za izborni proces, analiza Ustava u dijelu odredaba kojima se reguliše izborni proces i uređuje ambijent za izbor i analiza Ustava u dijelu odredaba koje regulišu Sudski savjet. Četrta radna grupa bavila bi se zakonima o medijima i Radio Televiziji Crne Gore, a peta izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja. U fokusu šeste radne grupe je jačanje kapaciteta i profesionalizma u radu organa značajnih za izborne procese, uključujući Državnu izbornu komisiju i Agenciju za sprječavanje korupcije, kao i pripremu predloga kodeksa etičkog ponašanja u izbornim kampanjama. Sedma radna

grupa predložila bi model implementacije dogovorenih rješenja, a njen zadatak je i potvrđivanje datuma održavanja parlamentarnih izbora i razmatranje rješenja po pitanju izbora članova Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika.

Gvozdenović je u daljem izlaganju pojasnio na koji način će radne grupe realizovati aktivnosti, odnosno da će analizirati postojeće stanje i propise i najbolju evropsku i svjetsku praksu po nadležnostima rada i da će nakon toga ponuditi nacrt dijela rješenja u roku od 15 dana. Strukturu radne grupe će činiti rukovodilac iz reda opozicije ili pozicije, zamjenik iz suprotnog tabora, po jedan član iz opozicije i vlasti, sekretar radne grupe-član Sekretarijata Odbora, predstavnici nevladine organizacije, odnosno akademske zajednice iz reda pridruženih članova i predstavnici kategorija iz člana 8 Odluke o obrazovanju Odbora po pozivu. Predsjednik Odbora je pozvao članove Odbora da iskažu interesovanje kojim radnim grupama žele da rukovode i u kojima da učestvuju.

Marta Šćepanović je dala komentar na predloženi rok za realizaciju aktivnosti, odnosno izrade nacrt rješenja od 15 dana. Mišljenja je da radne grupe, shodno predloženom obimu posla, koji je različit, neće biti u istoj mogućnosti da ispoštuju postavljeni rok. Ukazala je i na potencijalnu mogućnost preklapanja nadležnosti pojedinih radnih grupa, imajući u vidu definisane aktivnosti.

Predsjednik Odbora je pojasnio da je ponuđeni rok od 15 dana odnosi na nacrt dijela rješenja, a ujedno predložio da radne grupe ponude okvirne rokove. U odnosu na bojazan da može doći do preklapanja nadležnosti istakao je da će Odbor koordinirati rad radnih grupa u tom pogledu. Podsjetio je da će Odboru biti na raspolaganju kapaciteti Istraživačkog centra Skupštine, a vjeruje, kako je dodao, i dodatnu pomoć od strane relevantnih međunarodnih organizacija.

Predrag Bulatović je ocijenio da je predloženi model organizacione strukture Odbora u osnovi prihvatljiv za Demokratski front, da su imali svoje sugestije, i da određena rješenja treba dodatno razmotriti. Prevažno, kako je pojasnio, treba usaglasiti način izbora rukovodilaca radnih grupa, da li će se obaviti žrijeb ili neko drugo rješenje. Naglasio je postojanje nepovjerenja između vlasti i opozicije, i dodao da postavljeni rok od 15 dana nije toliki problem već je važniji dogovor, jer u konačnom za određene stvari rok može biti i kraći.

Bulatović se kritički osvrnuo u pogledu ukupnog stanja u biračkom spisku, ocijenivši da je neuredan, a ujedno da predstavlja mehanizam u rukama vlasti. Ukazao je na konkretne podatke o broju državljana Crne Gore prema podacima Monstata, kao i podatke o broju upisanih u birački spisak. Smatra da je 115.166 hiljada upisanih u birački spisak očigledan višak. Predložio je da se tim povodom od Monstata i resornog ministarstva zatraže relevantni podaci. Takođe, predložio je da u pogledu radnih grupa treba urediti sve nejasnoće, i potencirao da se afirmiše rad plenuma, odnosno da se u tom formatu raspravljaju sporna pitanja. Ponovio je da je za Demokratski front u načelu prihvatljiv predlog organizacione strukture Odbora i istakao posebnu važnost sedme radne grupe koja treba da se bavi implementacijom i nadzorom dogovorenih rješenja, a ujedno pozvao na efikasnost ali ne, kako je dodao, u formalizmu i rokovima.

Mr Raško Konjević je naglasio da su povodom koncipiranja predložene organizacione strukture Odbora prethodnih dana ostvarene komunikacije, i da su predloženim rješenjima obuhvaćeni zadaci iz člana 4 Odluke o obrazovanju Odbora za dalju reformu izbornog i drugog zakonodavstva. Potencirao je, a ujedno i iskazao saglasnost sa mišljenjem Marte Šćepanović da je postavljeni rok za realizaciju od 15

dana preambiciozan. Ponovio je zalaganje da se Odbor jasno odredi kojim danom i u kom terminu će zasijedati, kako bi se mogle planirati i druge obaveze, posebno imajući u vidu da predstoji rad i u radnim grupama. Predložio je da se od strane rukovodilaca radnih grupa redovno informišu o aktivnostima koje su radne grupe realizovale.

Doc.dr Branka Bošnjak je takođe istakla načelnu saglasnost sa predlogom organizacione strukture Odbora, uz konstataciju da je prethodna verzija bila suviše opšta i po njenom mišljenju vodila razvodnjavanju posla. U odnosu na rukovođenje radom radnih grupa, odnosno određivanje neposrednih rukovodilaca, Bošnjak je predložila da se poštuje paritet, a da bi, imajući u vidu prisutno nepovjerenje kod opozicije, upravo opozicija trebala da ima pravo da prva bira. Istakla je rezervu prema predloženom roku od 15 dana za realizaciju postavljenih aktivnosti, naglasivši da nije jednak obim posla za sve radne grupe. Saglasna je sa predlogom da se usaglasi termin kada će se održavati sjednice Odbora. Smatra da rukovodioci radnih grupa treba da na početku svake sjednice Odbora izvijeste članove Odbora u pogledu onoga šta je urađeno, jer, kako je dodala, ipak je Odbor mjesto na kome se treba sve raspraviti.

Bošnjak je istakla i važnost postupka izbora pridruženih članova Odbora iz nevladinog sektora, prevashodno zbog kriterijuma koji su postavljeni. Smatra da sve nevladine organizacije nijesu verzirane za istu oblast, pa je ujedno predložila da se razmisli o izmjeni Odluke o obrazovanju odbora za dalju reformu izbornog i drugog zakonodavstva u dijelu kriterijuma za izbor pridruženih članova iz nevladinog sektora. Pojasnila je da na taj način možda nebi došli u situaciju da se eliminiše neka nevladina organizacija koja može pomoći Odboru u radu.

Boris Mugoša se u uvodnom dijelu izlaganja zahvalio predstavnicima OEBS-a i Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori na prisustvu i praćenju rada Odbora, kao i prisutnim predstavnicima medija. Izrazio je zadovoljstvo što se postigao dogovor i došlo do prihvatljive forme kada je u pitanju metodologija rada, odnosno organizaciona struktura Odbora. Istakao je da nije opterećen činjenicom ko će rukovoditi pojedinom radnom grupom, i naglasio da treba težiti postizanju konsenzusa, ili eventualno dvotrećinskoj većini. Mugoša je ukazao na potrebu donošenja rješenja koja će biti u skladu sa relevantnom praksom, a ujedno se saglasio sa ranijim predlozima da treba utvrditi dinamiku rada Odbora, uz naglasak da u Skupštini postoje i druga radna tijela i da ne treba nijedno favorizovati. Takođe, mišljenja je da predloženi rok za ponudu rješenja od 15 dana možda nije dovoljan za sve.

U nastavku izlaganja Mugoša je istakao izazovnim izbor pridruženih članova Odbora iz nevladinog sektora. Smatra da je dobro što se na Javni poziv odazvalo sedam nevladinih organizacija, ali i naglasio da je nezgodno izabrati samo tri. I pored te činjenice, očekuje da će svi doprinijeti i podržati rad Odbora i moći dostaviti predloge i sugestije.

Miodrag Lekić je potencirao značaj metodologije, odnosno važnost kako početi sa radom. Uvjeren je da će se vrlo brzo znati da li ima rezultata ili je sve samo simuliranje. Podsjetio je na neophodnost da u sastavu Odbora mora postojati paritet, što u ovom trenutku nije slučaj. Neophodno je, kako je dodao, sada to obezbijediti i nagovijestio da bi se za člana Odbora mogao izabrati poslanik Neđeljko Rudović. Lekić se založio da u slučaju postizanja dogovora u određenim pitanjima ne treba čekati narednu godinu već da odma treba ići prema plenumu i donositi takva rješenja. Istakao je važnost prisustva sjednici Odbora predstavnika Delegacije Evropske unije i OEBS-a i zahvalio njihovim predstavnicima.

Sumirajući izlaganja tokom rasprave, predsjednik Odbora je naglasio da će opozicija imati podršku u konstituisanju punog sastava Odbora, sa svih 14 članova, imajući u vidu da nijesu izabrana dva člana Odbora iz opozicije, i pozvao ih da dostave svoje predloge. Saglasan je sa predlogom da se dogovorena rješenja odma dostavljaju i donose na Skupštini. Izrazio je pozitivan stav prema činjenici da su svi izrazili saglasnost sa predlogom organizacione strukture Odbora, da treba praktikovati izvještavanje Odbora od strane rukovodilaca radnih grupa, ali i dodatno pojasnio da se predloženi rok od 15 dana odnosi na nacrt dijela rješenja.

Na samom kraju ovog dijela sjednice Gvozdenović je pozvao članove Odbora da predlože u kom danu u nedelji žele da se održavaju sjednice Odbora, uz sugestiju da bi sredina nedelje bila adekvatna, srijeda ili četvrtak, ili da po tom pitanju njega ovlaste da odluči. Predložio je da zamjenik predsjednika obavi razgovor sa članovima Odbora iz opozicije, kako bi se odredili rukovodioci radnih grupa, a da će on taj dio posla obaviti sa članovima Odbora iz pozicije, i pozvao da se predlozi dostave tokom dana ili najkasnije narednog dana.

Odbor je usvojio zapisnik sa prve sjednice, sa korekcijom Borisa Mugoše.

Sjednica je prekinuta u 10 sati i 58 minuta, a biće nastavljena kada Komisija dostavi neophodne izvještaje.

*****

Sjednica je nastavljena u 17 sati i 10 minuta.

Sjednici je predsjedavao Branimir Gvozdenović, predsjednik Odbora.

Sjednici su u nastavku prisustvovali članovi Odbora: Strahinja Bulajić, Marta Šćepanović, Boris Mugoša, doc.dr Branka Bošnjak, Predrag Bulatović i Miodrag Lekić.

U skladu sa članom 65 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, odsutnog člana Odbora prof.dr Miodraga Vukovića zamijenila je, ispred Kluba poslanika Demokratske partije socijalista, poslanica Jovanka Laličić.

Sjednici u nastavku nijesu prisustvovali Ervin Ibrahimović, mr Raško Konjević, Genci Nimanbegu i dr Predrag Sekulić, članovi Odbora.

Predsjednik Odbora je obavijestio članove Odbora da je Komisija obavila svoj dio posla, da su razmotrene prijave koje su dostavljene na dva javna poziva, i da su se stekli uslovi da se izaberu pridruženi članovi Odbora.

Sekretar Odbora je upoznao Odbor sa sadržinom izvještaja koje su dostavili. Pojasnio je da su na Javni poziv za izbor dva pridružena člana iz akademske zajednice dostavljene tri prijave, koje su podnijeli: dr Božidar Vujičić iz Budve, prof.dr Đorđije Blažić, sa Fakulteta za državne i evropske studije Podgorica i mr Boris Bastijančić, sa Univerziteta Donja Gorica. Naglasio je da je Komisija, nakon razmatranja dostavljenih prijava, konstatovala da su sve prijave blagovremene, odnosno dostavljene u roku koji je utvrđen Javnim pozivom. Takođe, Komisija je konstatovala da prijave koje su dostavili prof.dr Đorđije Blažić i mr Boris Bastijančić ispunjavaju uslove tražene Javnim pozivom, a ujedno da prijava koju je dostavio dr Božidar Vujičić ne ispunjava uslove tražene Javnim pozivom. Podnosilac prijave dr Božidar Vujičić, u priloženoj biografiji,

nije naveo podatak da pripada akademskoj zajednici, već da je po zanimanju stomatolog i da se bavi tom djelatnošću.

U odnosu na Javni poziv za izbor tri pridružena člana Odbora iz nevladinog sektora, sekretar Odbora je, naglasio da je dostavljeno sedam prijava koje su podnijele sljedeće nevladine organizacije: Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - MANS, Centar za demokratsku tranziciju, Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore, Građanska alijansa, Media centar, Centar za monitoring i istraživanje-CEMI i Bjelopoljski demokratski centar. Komisija je, nakon razmatranja dostavljenih prijava, konstatovala da su prijave koje su dostavile nevladine organizacije: Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - MANS, Centar za demokratsku tranziciju, Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore, Građanska alijansa, Media centar i Bjelopoljski demokratski centar blagovremene, odnosno dostavljene u roku koji je utvrđen Javnim pozivom. Takođe, kako je dodao, Komisija je konstatovala da je prijava Centra za monitoring i istraživanje-CEMI nije blagovremena, odnosno nije dostavljena u roku koji je utvrđen Javnim pozivom. Prijava za Javni poziv dostavljena je 22. novembra 2018. godine, a rok za dostavljanje prijava od sedam dana od dana objavljivanja Javnog poziva istekao je zaključno sa 21. novembrom 2018. godine.

Komisija je konstatovala da prijave koje su dostavile Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - MANS, Centar za demokratsku tranziciju, Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore, Građanska alijansa i Bjelopoljski demokratski centar ispunjavaju uslove tražene Javnim pozivom.

Komisija je konstatovala da prijava koju je dostavila nevladina organizacija Media centar ne ispunjava uslove tražene Javnim pozivom. Uvidom u dostavljenu prijavu i priloženu dokumentaciju Komisija je konstatovala da je nevladina organizacija Media centar upisana u Registar nevladinih organizacija 2. aprila 2018. godine, a Javnim pozivom je traženo da uz prijavu nevladina organizacija dostavlja dokaz o upisu u registar nevladinih organizacija, kao i dokumentaciju-dokaze da je u prethodne tri godine aktivno djelovala u vezi sa predmetom rada Odbora, dala doprinos prethodnim izbornim reformama i u oblastima rada Odbora ostvarila javnu prepoznatljivost.

Nakon obrazloženja izvještaja koje je dostavila Komisija, pristupilo se pojedinačno glasanju o svim kandidatima za pridružene članove Odbora, iz akademske zajednice, odnosno iz nevladinog sektora. Nakon obavljenog glasanja predsjednik Odbora je konstatovao da su za dva pridružena člana Odbora, iz akademske zajednice, izabrani: prof.dr Đorđije Blažić i mr Boris Bastijančić, dok su za tri pridružena člana Odbora, iz nevladinog sektora, izabrani: Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - MANS, Centar za demokratsku tranziciju i Građanska alijansa.

Sjednica je završena u 17 sati i 45 minuta.

SEKRETAR ODBORA

Vlatko Šćepanović

PREDSJEDNIK ODBORA

Branimir Gvozdenović

